

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

پنجشنبه
جمعه

آزمون هدف‌گذاری ۲۴ آذرماه ۱۴۰۱

گروه آزمایشی علوم تجربی
مباحث نیمسال اول دوازدهم تجربی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	ریاضی	۱۰	۱	۱۰	۲۰	
۲	زیست‌شناسی	۲۰	۱۱	۳۰	۱۵	
۳	فیزیک	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵	
۴	شیمی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰	

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی ۳: حد بی نهایت و حد در بی نهایت

۱- اگر $f(x) = \frac{x}{ax^2 - 3ax + b}$ و $\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = -\infty$ ، حاصل $\lim_{x \rightarrow 4^+} f(x)$ کدام است؟

- (۱) $+\infty$ (۲) $-\infty$ (۳) $\frac{1}{a}$ (۴) $\frac{1}{2a}$

۲- $f(x)$ یک چندجمله‌ای است به طوری که باقی مانده تقسیم چند جمله‌ای $f(x) - xf(1-x)$ بر عبارت $x^2 - x$ برابر $2x + 1$

و باقی مانده تقسیم چندجمله‌ای $(x+2)f(x)$ بر $x^3 - x$ برابر $ax + b$ است. حاصل $a - b$ کدام است؟

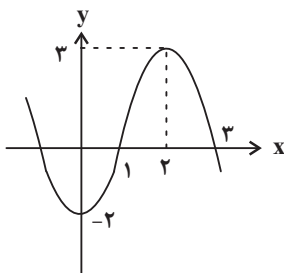
- (۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۲ (۴) ۱۲

۳- اگر $\lim_{x \rightarrow a^-} \frac{\sqrt[3]{x-1} - b}{|x-a|} = -\frac{1}{3}$ ، مقدار a کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) صفر (۲) -۱ (۳) -۲ (۴) ۱

۴- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{\sqrt{4-x^2} + 3x - 6}{x^3 - 8 - \sqrt{8-4x}}$ کدام است؟

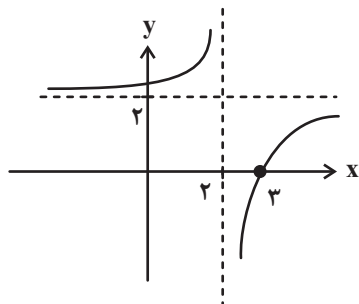
- (۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) -۱

۵- اگر نمودار تابع f به صورت زیر باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x-2)}{(f \circ f)(x)}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $+\infty$ (۳) $-\infty$ (۴) ۳

۶- با توجه به نمودار تابع f ، مقدار $\lim_{x \rightarrow 2^-} [(f \circ f)(x)]$ کدام است؟ []، نماد جزء صحیح است.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) $-\infty$ (۴) $+\infty$

۷- اگر n عددی طبیعی باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x^n - x^4 + 2x}{x^n + 3x^2 - 4}$ کدام نمی‌تواند باشد؟

- (۱) $+\infty$ (۲) $-\infty$ (۳) ۲ (۴) ۳

۸- مجموع مقادیر حاصل حد $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n + |x| - 1}{2x^n + |x - 1|}$ کدام است؟ ($n \in \mathbb{R}$)

- (۱) ۳/۵ (۲) ۴/۵ (۳) ۵/۵ (۴) ۶/۵

۹- اگر $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x^3 + ax^2 + bx + c} = +\infty$ باشد، حاصل $b - c$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) -۳ (۴) -۱

۱۰- اگر $f(x) = \frac{2x+1}{x^2+ax+b}$ و $g(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x$ و $\lim_{x \rightarrow 1^+} \text{gof}(x) = +\infty$ باشد، مقدار b کدام می تواند باشد؟

- (۱) ۲ (۲) -۳ (۳) ۱ (۴) صفر

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

زیست شناسی ۳: تغییر در اطلاعات وراثتی

۱۱- چند مورد از موارد، از نظر درستی یا نادرستی مشابه عبارت زیر می باشد؟

- «هر جهشی که در اثر آن، به طول برخی از رناهای تولید شده در یاخته افزوده می شود، نوعی جهش کوچک است.»
(الف) وقوع هر جهش جانشینی در توالی هایی که پروتئین رمز نمی کنند، بر مولکول حاصل از رونویسی بی تأثیر است.
(ب) جهش های حذف و اضافه در صورت وقوع در ژن ساخت میوگلوبین، همواره چارچوب خواندن ژن را تغییر می دهند.
(ج) در صورت بلند شدن طول پلی پپتید به دنبال وقوع یک جهش کوچک، قطعاً جهش جانشینی رخ نداده است.
(د) در میان جهش های کوچک، فقط جهش جانشینی ممکن است طول مولکول (های) دنای موجود در یاخته را تغییر ندهد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۲- در فرایند گونه زایی هم میهنی گونه زایی دگر میهنی،

- (۱) برخلاف - ایجاد جهش در طی فرایند تولید یاخته های جنسی، مؤثر می باشد.
(۲) همانند - در پی آمیزش افراد در یکی از گونه های جدید با هم، امکان تولید جاندارانی با توانایی تولیدمثل موفق وجود دارد.
(۳) برخلاف - تغییرات کوچک و تدریجی ایجاد شده در طی هر نسل، در خزانه ژنی گونه جدید تأثیر گذار می باشد.
(۴) همانند - گونه های جدید ایجاد شده همواره دارای ژنگان یکسان با گونه نیایی خود هستند.

۱۳- چند مورد از موارد زیر، در ارتباط با پدیده چلیپایی شدن در مرحله ای از تقسیم میوز یک یاخته انسان، الزاماً صحیح نمی باشد؟

- (الف) در مرحله پروفاز میوز ۲، همه کروموزوم هایی که در کنار یکدیگر قرار می گیرند، طول برابری دارند.
(ب) در پی انجام فرایند چلیپایی شدن، در نهایت حداقل دو نوع گامت بعد از اتمام تقسیم میوز تشکیل می شود.
(ج) طی این جهش، دو قطعه از دنا که حاوی جایگاه های ژنی مربوط به صفت (های) یکسانی هستند، با هم جابه جا می شوند.
(د) با شروع فشرده شدن کروموزوم ها و پیش از تشکیل تترادها، قطعاتی از کروماتیدهای غیرخواهری با هم مبادله می شوند.

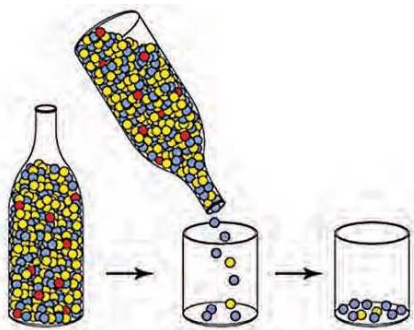
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۴- وضعیت درستی یا نادرستی کدام یک از گزینه ها مشابه عبارت زیر است؟

- «در بیماری کم خونی داسی شکل، نوعی یاخته کروی به شکل داس در می آید.»
(۱) امکان مشاهده نوعی تغییر ژنی در هیچ نوعی از یاخته های گویچه قرمز وجود ندارد.
(۲) مولکول های رنای فاقد رمز، ممکن نیست به عنوان دستورالعمل ساخت پروتئین ها مورد استفاده قرار بگیرند.
(۳) برقراری پیوند هیدروژنی میان بازهای A و U تنها در سیتوپلاسم یاخته ها قابل مشاهده است.
(۴) هموگلوبین فرد سالم و فرد بیمار فقط در ششمین آمینواسید از زنجیره بتا متفاوت اند.

۱۵- در شکل زیر، یکی از پدیده‌های مؤثر بر خزانه ژنی جمعیت نشان داده شده است. کدام گزینه، در ارتباط با این پدیده به

نادرستی بیان شده است؟

- (۱) ممکن است در نتیجه آن فراوانی نسبی دگرها در خزانه ژنی جمعیت تغییری نکند.
- (۲) همواره موجب کاهش تعداد واقعی برخی از دگرها و ژن نموده‌ها در جمعیت هدف خواهد شد.
- (۳) میزان تأثیرگذاری این پدیده بر افراد، مستقل از سازگاری آن‌ها بوده و حذف افراد مختلف تأثیر یکسانی بر خزانه ژنی نسل بعد می‌گذارد.
- (۴) در صورتی که این پدیده چندین بار در یک جمعیت رخ دهد، اثرگذاری آن هر بار نسبت به قبل بیشتر می‌شود.

۱۶- در ارتباط با فرایندهایی که موجب تغییر چهره جمعیت‌ها می‌شوند، انتخاب طبیعی همانند می‌تواند باعث باشد.

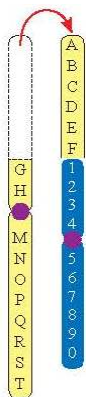
- (۱) آمیزش غیرتصادفی - افزایش شباهت افراد یک جمعیت شود.
- (۲) شارش ژن - افزایش تنوع افراد در همه جمعیت‌های مربوطه شود.
- (۳) رانش ژن - تغییر جمعیت به هدف سازش بیشتر با محیط شود.
- (۴) جهش - ایجاد ال‌های جدید در جمعیت یک گونه شود.

۱۷- کدام موارد می‌توانند به طور صحیح بیان‌کننده تأثیر انتخاب طبیعی بر جمعیت‌ها باشند؟

- الف) در صورت بروز مه شدید و پایدار در محل زندگی جمعیتی که دارای افراد «شنوا و نابینا» و «ناشنوا و بینا» است، افراد گروه اول به تدریج از جمعیت حذف می‌شوند.
- ب) در صورت بارش شدید و مداوم باران در محل زندگی انواعی از گیاهان «دارای پارانشیم هوادار» و «فاقد پارانشیم هوادار»، گیاهان گروه اول در جمعیت حفظ می‌شوند.
- ج) در صورت بارش برف شدید در یک محیط و پر شدن آن محیط از شکارچی، «موش‌های سفید» و «موش‌های قهوه‌ای» هردو به یک اندازه شانس بقا خواهند داشت.
- د) در صورت بروز سیل مخرب در یک محیط دارای «درختان ساکن تپه» و «درختان ساکن دره»، درختان گروه اول شانس بقای بیشتری دارند.

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۸- شکل روبه‌رو، نوعی ناهنجاری کروموزومی را نشان می‌دهد. در ارتباط با این جهش، می‌توان گفت

- (۱) همانند هر ناهنجاری ساختاری کروموزومی دیگر، از طریق تصویری از کروموزوم‌ها در حداکثر فشردگی قابل تشخیص است.
- (۲) همانند جهش مضاعف‌شدگی، همواره با شکستن و تشکیل پیوندهای هیدروژنی و فسفودی‌استر همراه است.
- (۳) برخلاف جهش واژگونی و همانند جهش مضاعف‌شدن، طول کروموزوم‌ها در آن نمی‌تواند ثابت بماند.
- (۴) برخلاف رانش دگرهای و همانند کراسینگ اور، می‌تواند در جهت افزایش توان بقای جمعیت در شرایط متغیر محیطی عمل کند.

۱۹- چند مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در انسان، جهش کوچکی که در موجود در یک یاخته روی می‌دهد، اگر به‌طور حتم»

(الف) ژن رنابسپاراز ۲ - از نوع دگرمعنا باشد - سبب تغییر طول مولکول حاصل از رونویسی نخواهد شد.

(ب) راه‌انداز ژن پروتئین D - ۴ نوکلئوتید را حذف کند - سبب تغییر در چارچوب خواندن می‌شود.

(ج) ژن پرفورین - از نوع اضافه شدن باشد - سبب تغییر در طول رنای پیک حاصل از رونویسی از این ژن خواهد شد.

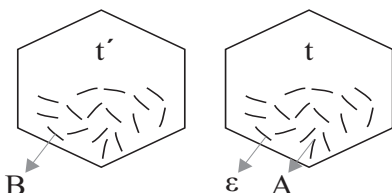
(د) مادهٔ وراثتی درون هسته - در ژن نباشد - سبب تغییر در اندازه و توالی نوکلئوتیدی محصول آنزیم رنابسپاراز نخواهد شد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۰- شکل زیر، دو جمعیت از باکتری در زمان‌های مختلف و چگونگی مقاوم شدن آن‌ها به پادزیست را نشان می‌دهد. با توجه به

شکل، چند مورد از موارد زیر به درستی بیان شده است؟ (A = باکتری غیرمقاوم به پادزیست)، (E و B = باکتری مقاوم به

پادزیست)

(الف) انتخاب طبیعی می‌تواند چگونگی مقاوم شدن این باکتری‌ها به پادزیست را

توضیح دهد.

(ب) در بازهٔ زمانی بین t تا t'، وجود تفاوت‌های فردی یکی از شرایط لازم برای تغییر

است.

(ج) انتخاب طبیعی منجر می‌شود که در گذر زمان یاختهٔ A با تغییراتی در ژنوم به یاختهٔ B تبدیل شود.

(د) با گذر زمان و براساس شرایط محیط، باکتری‌های E نسبت به A، شانس بیشتری برای انتقال صفات به نسل‌های بعدی دارند.

(ه) در بازهٔ زمانی t تا t'، با حذف افرادی که هیچ ویژگی مشترکی با سایرین ندارند، چهرهٔ جمعیت دچار تغییر می‌شود.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۲۱- کدام گزینه، جملهٔ زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«..... می‌تواند سبب کاهش و افزایش شود.»

(۱) انتخاب طبیعی - توان بقای جمعیت در شرایط متغیر محیطی - سازگاری جمعیت با محیط

(۲) جهش - فراوانی نسبی برخی دگرها - تعداد افراد بیمار یا ناسازگار با محیط

(۳) شارش ژن - تفاوت بین خزانهٔ ژنی دو جمعیت - توان بقای دو جمعیت مختلف

(۴) آمیزش غیرتصادفی - فراوانی نسبی برخی دگرها - فراوانی نسبی برخی رخ‌نمودها

۲۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«در همانند»

(۱) انتخاب طبیعی - جهش، ممکن است هیچ الی جدیدی به خزانهٔ ژنی اضافه نشده یا از آن حذف نگردد.

(۲) جهش - رانش دگرهای، فراوانی نسبی یک دگر سازگار در جمعیت می‌تواند افزایش یابد.

(۳) آمیزش غیرتصادفی - انتخاب طبیعی، رخ‌نمود هر فرد در بقای آن فرد و نسلش مؤثر است.

(۴) رانش دگرهای - شارش ژن، تنوع دگرها در یک جمعیت می‌تواند کاهش یابد.

۲۳- اگر رمزهای زیر را در رشته الگوی ژن سازنده میوگلوبین داشته باشیم، وقوع یک جهش جانشینی در نوکلئوتیدهای کدام رمز،

قطعاً تأثیری بر طول رشته پلی پپتیدی حاصل از این ژن نخواهد گذاشت؟

AGA (۴) CTC (۳) ATT (۲) ACG (۱)

۲۴- کدام گزینه، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در نوعی کم خونی که در آن ظاهر گویچه های قرمز بالغ فرد دچار تغییر، ممکن است را شاهد باشیم.»

(۱) نمی شود - اختلال در عملکرد بزرگترین یاخته های مخاط معده

(۲) می شود - حضور آمینواسیدی با رمزه GAA به جای والین در یکی از پروتئین های بدن

(۳) نمی شود - اختلال در ترشح نوعی پیک شیمیایی دوربرد

(۴) می شود - افزایش میزان رونویسی از ژن های سازنده هموگلوبین

۲۵- کدام گزینه، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«هر جهش کوچک ناشی از تأثیر مواد شیمیایی در بخش اگزون ژن پروتئین اکتین، قطعاً»

(۱) سبب تغییر در همه رناهای واجد رونوشت آخرین نوکلئوتیدهای این ژن خواهد شد.

(۲) یک نوکلئوتید را در ژنگان یاخته تغییر می دهد.

(۳) سبب تغییر در ساختار پروتئین حاصل از این ژن خواهد شد.

(۴) با شکست چهار پیوند، مولکول های آب به مصرف می رسند.

۲۶- کدام گزینه، در ارتباط با پیامدهای تغییر ماندگار در ماده وراثتی یاخته صحیح است؟

(۱) جهش دگر معنا در یک ژن سازنده پروتئین، لزوماً باعث تغییر در ساختار پروتئین ساخته شده خواهد شد.

(۲) جهش در توالی افزاینده باکتری E.coli، با اثر بر میزان رونویسی از ژن (ها)، می تواند پروتئین سازی را کم یا زیاد کند.

(۳) هر جهش ژنتیکی در یک یاخته جنسی مردی بالغ، در صورت لقاح این یاخته با یک تخمک، به نسل بعدی منتقل می شود.

(۴) اگر جهش در جایی دور از جایگاه فعال آنزیم رخ دهد، به طوری که بر آن اثر نگذارد، احتمال تغییر در عملکرد آنزیم کم یا صفر است.

۲۷- کدام گزینه درباره تفاوت بین ژنگان و خزانه ژنی نادرست است؟

(۱) در خزانه ژنی برخلاف ژنگان، تنوع الی ها در یک جمعیت دارای اهمیت است.

(۲) در ژنگان برخلاف خزانه ژنی، ترکیب الی هایی که هر فرد دارد، بدون اهمیت است.

(۳) تغییر پایدار در ژنگان برخلاف خزانه ژنی، به طور حتم نشان دهنده جهش است.

(۴) در ژنگان همانند خزانه ژنی، توالی های بین ژنی بررسی می شوند.

۲۸- هریک از عوامل برهم زننده تعادل جمعیت که می تواند، الزاماً باشد.

(۱) سبب کاهش فراوانی افراد ناسازگار شود - در جمعیت های کوچک تر اثر بیشتری دارد.

(۲) مستقیماً بر ژنگان افراد نسل بعد اثر بگذارد - سبب ایجاد دگره های جدیدی می شود.

(۳) چهره جمعیت را تغییر دهد - تحت شرایطی تنوع گروهی از الی ها را در هر فرد تغییر می دهد.

(۴) سبب کاهش اندازه جمعیت شود - باعث کاهش تنوع الی های موجود در جمعیت نمی شود.

۲۹- چند مورد، جمله زیر را به نادرستی تکمیل می کند؟

«در پی بروز نوعی جهش که در آن، می توان به طور حتم گفت»

الف) بزرگ - بخشی از یک فام تن به فام تن همتایش متصل می شود - پیوندهای فسفودی استر هم شکسته و هم تشکیل می شود.

ب) بزرگ - تعداد پیوندهای فسفودی استر شکسته و تشکیل شده با هم برابر است - این جهش از نوع جهش حذف نبوده است.

ج) کوچک - یک رمز آمینواسید تیروزین به رمز پایان ترجمه تبدیل می شود - متیونین ابتدای پلی پپتید به انتهای کربوکسیل آن نزدیک تر می شود.

د) کوچک - تغییر در ساختار زنجیره (های) پلی پپتیدی سازنده نوعی آنزیم ایجاد می شود - عملکرد آنزیم دچار تغییر می شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۰- در کدام گزینه، دو عامل مطرح شده، نقش‌هایی مخالف هم در تغییر توان بقای جمعیت‌ها در شرایط متغیر محیطی، ایفا می‌کنند؟

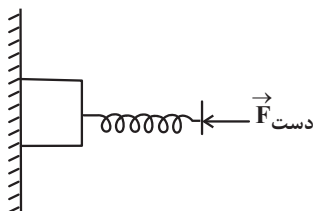
- (۱) افزوده شدن دگره‌های جدید به خزانه ژنی بر اثر جهش - پدیده چلیپایی شدن در میوز ۱ یاخته‌های تولیدکننده گامت
- (۲) انتخاب شدن افراد سازگارتر به واسطه انتخاب طبیعی - گوناگونی دگره‌ای گامت‌ها به علت آرایش‌های تترادی متفاوت در متافاز میوز ۱
- (۳) شانس بیشتر افراد $Hb^A Hb^S$ برای بقا در مناطق مالاریاخیز - شارش دو طرفه ژن‌ها بین دو جمعیت
- (۴) تغییر فراوانی دگره‌ای بر اثر رویدادهای تصادفی - تغییر چهره جمعیت متناسب با ویژگی‌های محیط

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۳: دینامیک

۳۱- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 3 kg به وسیله نیروی افقی دست توسط فنری با ثابت فنر $400 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ به دیوار قائمی با ضریب

اصطکاک ایستایی $\mu_s = 0.2$ فشرده شده است. اگر جسم در آستانه لغزش قرار داشته باشد، تغییرات طول فنر نسبت به حالت

عادی اش چند سانتی‌متر است؟ $(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$

(۱) ۷۵

(۲) ۳۷/۵

(۳) ۱۵۰

(۴) ۳۰۰

۳۲- تویی به جرم 50 g با تندی ثابت و افقی v به دیوار قائمی برخورد کرده و با همان تندی روی همان مسیر برمی‌گردد. اگر

نمودار اندازه نیروی خالص وارد بر توپ بر حسب زمان در مدت زمان برخورد توپ با دیوار مطابق شکل زیر باشد، v چند متر بر

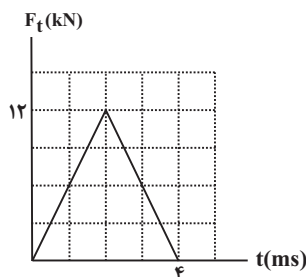
ثانیه است؟

(۱) ۶

(۲) ۱۲

(۳) ۲۴

(۴) ۳۶

۳۳- معادله تکانه بر حسب زمان متحرکی که در مسیری مستقیم حرکت می‌کند، در SI به صورت $p = -\frac{1}{4}t^2 + 2t + 2$ است. نوع

حرکت و نوع شتاب متحرک چگونه است؟

(۱) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده با شتاب ثابت

(۲) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده با شتاب متغیر

(۳) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده با شتاب ثابت

(۴) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده با شتاب متغیر

۳۴- نمودار تکانه بر حسب زمان برای جسمی به جرم 4 kg که در مسیری مستقیم حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. کار کل

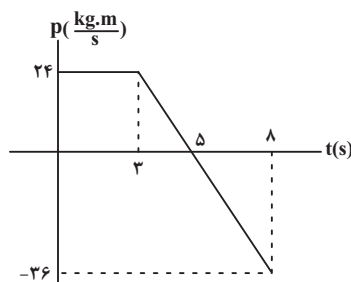
انجام شده روی این جسم در بازه زمانی $t = 0$ تا $t = 8\text{ s}$ چند ژول است؟

(۱) ۱۸۰

(۲) ۱۴۴

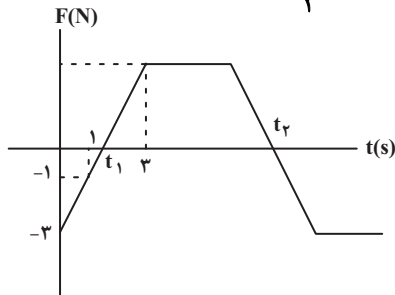
(۳) ۹۰

(۴) ۷۲

۳۵- نمودار نیروی وارد بر جسمی به جرم 2kg بر حسب زمان مطابق شکل زیر است. نیروی متوسط وارد بر این جسم در بازه زمانی

t_1 تا t_2 چند نیوتون است؟ (نمودار محدود به t_1 و t_2 دوزنقه‌ای است که اندازه قاعده کوچکش $\frac{2}{3}$ اندازه قاعده بزرگش است).

(۱) ۵

(۲) ۲/۵

(۳) ۱/۲۵

(۴) ۰/۸

۳۶- اگر جرم و شعاع سیاره‌ای هر کدام دو برابر جرم و شعاع زمین باشد، اندازه شتاب گرانشی در سطح این سیاره چند برابر اندازه

شتاب گرانشی در ارتفاع $\frac{2}{5}R_e$ از سطح زمین است؟ (R_e شعاع زمین است).

(۴) $\frac{49}{50}$

(۳) $\frac{2}{25}$

(۲) ۲

(۱) $\frac{1}{2}$

۳۷- جسمی به جرم $2/5\text{kg}$ را به کمک نخ به جرم ناچیز با نیروی ثابت و افقی $\vec{F}$ روی سطحی با ضریب اصطکاک جنبشی $0/4$ می کشیم. جسم از حال سکون شروع به حرکت کرده و نخ پس از ۵ ثانیه پاره می شود. اگر تغییر تکانه جسم در ۳ ثانیه دوم

حرکت $20 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$ باشد، اندازه نیروی $\vec{F}$ چند نیوتون بوده است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

(۴) ۱۵

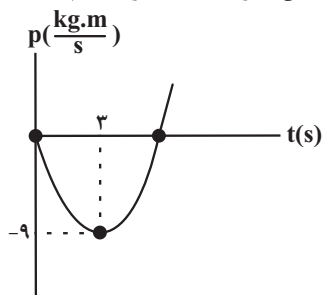
(۳) ۲۵

(۲) ۷/۵

(۱) ۱۲/۵

۳۸- نمودار تکانه جسمی به جرم 2kg بر حسب زمان مطابق سهمی شکل زیر است. اندازه نیروی خالص متوسط وارد بر جسم در

سه ثانیه دوم چند نیوتون است؟

(۱) ۳

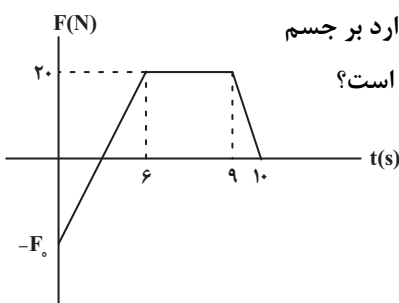
(۲) ۶

(۳) ۹

(۴) ۱۲

۳۹- نمودار نیروی وارد بر جسمی بر حسب زمان به صورت شکل زیر است. اگر نیروی متوسط وارد بر جسم

در مدت ۱۰ ثانیه برابر با 1N باشد، اندازه نیروی وارد بر جسم در لحظه $t = 0$ چند نیوتون است؟

(۱) ۲۰

(۲) ۴۰

(۳) ۳۰

(۴) ۵۰

۴۰- در چه فاصله‌ای از سطح زمین (بر حسب شعاع زمین R_e)، اندازه نیروی وزن جسمی به جرم 60kg برابر با 300N است؟

(R_e شعاع زمین و اندازه شتاب گرانشی در سطح زمین برابر با $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ می باشد).

(۴) $\frac{(\sqrt{2}-1)}{2}R_e$

(۳) $2R_e$

(۲) $\sqrt{2}R_e$

(۱) $(\sqrt{2}-1)R_e$

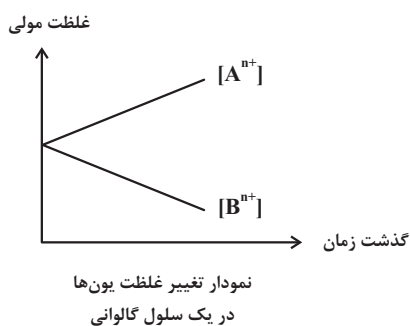
شیمی ۳: آسایش و رفاه در سایه شیمی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۴۱- کدام مورد درباره فرایند استخراج صنعتی آلومینیم، درست است؟

- (۱) مجموع ضرایب استوکیومتری فرآورده‌ها در معادله کلی موازنه شده آن، برابر ۶ است.
- (۲) فلز آلومینیم به دست آمده، از بالای سلول الکترولیتی به صورت مذاب خارج می‌شود.
- (۳) در صنعت، این فلز از آلومینیم کلرید استخراج می‌شود.
- (۴) برخلاف سلول برقکافت سدیم کلرید مذاب، الکتروود آند در این فرایند نقش واکنش دهنده نیز دارد.

۴۲- با توجه به نمودار روبه‌رو کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) پتانسیل کاهشی استاندارد B از A بزرگ‌تر است.
- (۲) در سلول گالوانی حاصل از A و B کاتیون‌ها از دیواره متخلخل به سمت الکتروود B حرکت می‌کنند.
- (۳) اگر پتانسیل کاهشی استاندارد A مثبت باشد هیچ یک از فلزهای A و B در واکنش با محلول هیدروکلریک اسید، گاز H_2 تولید نمی‌کنند.
- (۴) اگر A فلز مس باشد، B می‌تواند فلزهایی مانند منیزیم، آلومینیم و روی باشد.

۴۳- در تولید صنعتی هر تن آلومینیم، به تقریب به چند کیلوگرم گرافیت نیاز است و چند مترمکعب گاز در شرایطی که حجم مولی

گازها برابر ۲۵L است، تولید می‌شود؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید: $C = 12, Al = 27, O = 16$)

(۱) ۳۳۳، ۶۹۴/۴	(۲) ۴۴۴، ۶۹۴/۴
(۳) ۳۳۳، ۶۹۹۴/۴	(۴) ۴۴۴، ۶۹۹۴/۴

۴۴- در یک سلول سوختی مناسب از گاز اتان به عنوان سوخت استفاده می‌شود. کدام موارد از عبارت‌های زیر درباره این سلول

سوختی درست است؟ (واکنش کلی سلول، همانند واکنش سوختن گاز اتان است. $H = 1, C = 12, O = 16$)

- (آ) گاز اکسیژن وارد بخش آندی و گاز اتان وارد بخش کاتدی سلول می‌شود.
 - (ب) جرم اکسیژن مورد نیاز سلول از ۳/۵ برابر جرم اتان مصرفی بیشتر است.
 - (پ) در غشای مبادله کننده یون هیدرونیوم، H^+ از قسمت آندی به قسمت کاتدی منتقل می‌شود.
- (۱) آ، ب، پ (۲) ب، پ (۳) آ، پ (۴) فقط آ

۴۵- اگر بین پتانسیل استاندارد کاهشی سه فلز M، A و B، رابطه $E^\circ(B^+/B) < E^\circ(M^{2+}/M) < E^\circ(A^{2+}/A)$ برقرار باشد و در

جدول پتانسیل کاهشی استاندارد هر سه فلز پایین‌تر از SHE باشند، کدام گزینه درست است؟

- (۱) در سلول گالوانی $B-A$ ، جهت حرکت الکترون‌ها در مدار بیرونی از A به سمت B است.
- (۲) برای نگهداری نمک فلز B می‌توان از ظرفی از جنس فلز M استفاده کرد.
- (۳) emf سلول گالوانی $M-A$ از سلول گالوانی $B-A$ بیشتر است.
- (۴) در سلول گالوانی $M-A$ ، کاتیون‌ها به سمت نیم‌سلول M حرکت می‌کنند.

۴۶- کدام گزینه نادرست است؟

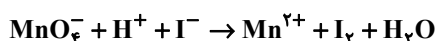
- (۱) آلومینیم فلزی فعال است که به سرعت اکسید می شود اما خورده نمی شود.
- (۲) در فرایند هال برای تولید آلومینیم، حباب گاز در اطراف الکترود کاتد تولید می شود.
- (۳) آلومینیم یکی از منابع تجدیدناپذیر طبیعت به شمار می رود.
- (۴) در فرایند هال، در اطراف الکترود قطب منفی نیم واکنش کاهش رخ می دهد.

۴۷- چند مورد از موارد زیر درست است؟

* در فرایند آبکاری قاشق فلزی به وسیله الکترود نقره، جهت حرکت کاتیون ها در محلول، خلاف جهت حرکت الکترون ها در مدار بیرونی است.

* فراورده گازی در برقکافت منیزیم کلرید مذاب، در اطراف قطب منفی تولید می شود.

* اختلاف مجموع ضرایب واکنش دهنده ها و فراورده ها در واکنش اکسایش - کاهش زیر برابر با ۱۳ می باشد.

* در سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن، به ازای مصرف هر مول گاز در کاتد، $1/204 \times 10^{24}$ یون هیدرونیوم باید از غشای مبادله کننده عبور کند.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴۸- عدد اکسایش اکسیژن در OF_2 با عدد اکسایش کدام عنصر یکسان است؟

(۱) گوگرد در H_2S (۲) منیزیم در Mg_3P_2

(۳) مس در CuNO_3 (۴) کلر در HClO_4

۴۹- با توجه به شکل زیر که فرایند برقکافت آب را نشان می دهد، کدام گزینه درست است؟

(۱) یک سلول الکترولیتی است که با تجزیه آب به عناصر سازنده اش، انرژی الکتریکی تولید می کند.

(۲) الکترود B به قطب مثبت منبع جریان الکتریکی متصل شده و در آن واکنش کاهش آب صورت می گیرد.

(۳) کاغذ pH در الکترولیت موجود در نیم سلول کاتدی به رنگ آبی در خواهد آمد.

(۴) در نیم واکنش آندی انجام شده در این سلول به ازای تولید یک مول گاز A، ۲ مول الکترون آزاد می شود.

۵۰- اگر تعداد الکترون های مبادله شده در فرایند خوردگی آهن گالوانیزه در محیط غیراسیدی با تعداد الکترون های مبادله شده در

فرایند هال برابر باشد؛ در صورتی که در فرایند خوردگی آهن گالوانیزه، ۵/۱ گرم یون هیدروکسید تولید شده باشد، چند لیتر

گاز در شرایط استاندارد در فرایند هال تولید شده است؟ ($\text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

- (۱) ۱/۱۲ (۲) ۱/۶۸ (۳) ۲/۲۴ (۴) ۳/۳۶

آزمون هدف‌گذاری ۲۴ آذر ۱۴۰۱

کنکور تجربی

طراحان سؤال

ریاضی

امیر محمد باقری نصرآبادی - شاهین پروازی - عادل حسینی - امیر هوشنگ خمسه - عرفان صادقی - حمید علیزاده - جهانبخش نیکنام

زیست‌شناسی

ادیب الماسی - پوریا برزین - محمدرضا دانشمندی - شاهین راضیان - مبین رضائی - علیرضا سنگین‌آبادی - شهریار صالحی - محمدحسن مؤمن‌زاده

فیزیک

خسرو ارغوانی فرد - عبدالرضا امینی‌نسب - مجتبی خلیل ارجمندی - سعید شرق - سعید طاهری بروجنی - مسعود قره‌خانی - مصطفی وائقی - شادمان ویسی

شیمی

روزبه رضوانی - علی طرفی - امیرحسین طیبی - محمد عظیمیان زواره - محمدحسن محمدزاده مقدم

مسئولان درس، گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	ویراستاری	مستندسازی
ریاضی	علی مرشد	صبا عینی	سرژ یقیازاریان تبریزی
زیست‌شناسی	مهدی جبّاری	سید رضا موسویان فرد - تانیا ایران‌پور - صبا عینی	مهساسادات هاشمی
فیزیک	بهنام شاهانی	صبا عینی - امیرحسین قاسمی	مجتبی خلیل ارجمندی
شیمی	ساجد شیری طرزم	صبا عینی	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: زهرالسادات غیاثی
مسئول دفترچه: سیده زهرا موسوی جلالی
مدیر گروه مستندسازی: مازیار شیروانی مقدم
مسئول دفترچه مستندسازی: مهساسادات هاشمی
حروف‌نگار: سیده صدیقه میرغیاثی

برای دریافت مطالب و اخبار گروه تجربی به کانال و اینستاگرام گروه تجربی مراجعه کنید.

کانال تلگرامی: @zistkanoon۲

صفحه اینستاگرام: kanoonir_۱۲۲

ریاضی ۳

گزینه ۲»

(عارل مسینی)

با توجه به اینکه $\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = -\infty$ ، مشخص است که مخرج $f(x)$ در

$$\Rightarrow a + 3a + b = 0 \Rightarrow b = -4a$$

$x = -1$ صفر می شود:

$$\Rightarrow f(x) = \frac{x}{a(x^2 - 3x - 4)} = \frac{x}{a(x-4)(x+1)}$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{x}{a(x-4)(x+1)} = \frac{-1}{a(-5)(0^+)} = -\infty \Rightarrow a < 0$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 4^+} \frac{x}{a(x-4)(x+1)} = \frac{4}{a(0^+)(5)} = \frac{4}{0^-} = -\infty$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۳ تا ۵۷)

گزینه ۱»

(ممد علیزاده)

قضیه تقسیم را برای تقسیم $f(x) - xf(1-x)$ بر $x^2 - x$ می نویسیم:

$$f(x) - xf(1-x) = x(x-1)q(x) + rx + s$$

$$x = 0 : f(0) = 1 \quad x = 1 : \text{را جای گذاری می کنیم:}$$

$$x = 1 : f(1) - f(0) = 3 \Rightarrow f(1) = 4$$

حال برای تقسیم دوم نیز قضیه تقسیم را می نویسیم:

$$(x+2)f(x) = x(x-1)(x+1)q'(x) + ax + b$$

مجدداً با جای گذاری $x = 1$ و $x = 0$ داریم:

$$x = 0 : 2f(0) = b \Rightarrow b = 2$$

$$x = 1 : 3f(1) = 12 = a + b \xrightarrow{b=2} a = 10$$

$$\Rightarrow a - b = 8$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۰ و ۵۱)

گزینه ۱»

(ممد علیزاده)

حد عبارت مخرج برابر صفر است و از آنجا که حاصل حد نیز عددی حقیقی است، لازم است حد عبارت صورت نیز برابر صفر باشد:

$$\lim_{x \rightarrow a^-} (\sqrt[n]{x-1} - b) = \sqrt[n]{a-1} - b = 0 \Rightarrow a = b^n + 1 \quad (*)$$

حال با استفاده از اتحاد معروف به چاق و لاغر داریم:

$$\lim_{x \rightarrow a^-} \frac{\sqrt[n]{x-1} - b}{-(x-a)} = \lim_{x \rightarrow a^-} \frac{\sqrt[n]{x-1} - b}{-(x-a)} \times \frac{\sqrt[n]{(x-1)^n} + b\sqrt[n]{x-1} + b^2}{\sqrt[n]{(x-1)^n} + b\sqrt[n]{x-1} + b^2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow a^-} \frac{x-1-b^n}{-(x-a) \left[\sqrt[n]{(a-1)^n} + b\sqrt[n]{a-1} + b^2 \right]} = \lim_{x \rightarrow a^-} \frac{x-a}{-(x-a) (3b^2)} = \frac{1}{-3b^2}$$

$$= -\frac{1}{3b^2} = -\frac{1}{3} \Rightarrow b^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} b = -1 \xrightarrow{(*)} a = 0 \\ b = 1 \xrightarrow{(*)} a = 2 \end{cases}$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۱ تا ۵۳)

گزینه ۴»

(عارل مسینی)

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{\sqrt{4-x^2} + 3x - 6}{x^2 - x^3 - 8 - \sqrt{8-4x}} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{\sqrt{2+x}\sqrt{2-x} - 3(2-x)}{x^2 - (2-x)(x^2 + 2x + 4) - 2\sqrt{2-x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{\sqrt{2-x}(2-3\sqrt{2-x})}{\sqrt{2-x}(-12\sqrt{2-x}-2)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{2-3\sqrt{2-x}}{-12\sqrt{2-x}-2} = \frac{2}{-2} = -1$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۱ تا ۵۳)

گزینه ۳»

(پوناپش نیکلام)

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x-2) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = -2 \quad \text{با توجه به نمودار، می توانیم بنویسیم:}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(f(x)) = \lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = 0$$

که البته در یک همسایگی چپ $x = 3$ مقادیر تابع از صفر بیشتر است. پس داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x-2)}{(f \circ f)(x)} = \frac{-2}{0^+} = -\infty$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۳ تا ۵۷)

گزینه ۱»

(عرفان صارق)

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(f(x)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$$

وقتی $x \rightarrow +\infty$ ، تابع صعودی است و داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} [f(f(x))] = [2^-] = 1$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۴۶ تا ۵۰ و ۵۹ تا ۶۲)

گزینه ۱»

(امیرمهر باقری نصرآبادی)

در حالت های زیر بر اساس قضیه پرتوان، حاصل حد را حساب می کنیم:

$$n > 4 : \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x^n}{x^n} = 3$$

$$n = 4 : \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^4}{x^4} = 2$$

$$n < 4 : \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-x^4}{x^4} = -\infty \quad \text{یا} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-x^4}{4x^3} = -\infty \quad \text{یا} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-x^4}{3x^2} = -\infty$$

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۳ تا ۶۳)

گزینه ۲»

(عارل مسینی)

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n + |x| - 1}{2x^n + |x - 1|} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n - x - 1}{2x^n - x + 1}$$

حال بر حسب مقادیر متفاوت n داریم:

$$n < 1 : \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n - x - 1}{2x^n - x + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-x}{-x} = 1$$

$$n = 1 : \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n - x - 1}{2x^n - x + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x}{x} = 2$$

$$n > 1 : \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n - x - 1}{2x^n - x + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^n}{2x^n} = \frac{3}{2}$$

پس مجموع مقادیر حاصل حد برابر ۴/۵ است.

(مر بی نهایت و مر در بی نهایت) (ریاضی ۳، صفحه های ۵۸ تا ۶۳)

۹- گزینه «۲»

(امیرحوشنگ فمسه)

مخرج باید به صورت $(x-1)^3$ باشد تا حاصل حد $+\infty$ شود.

$$x^3 + ax^2 + bx + c = (x-1)^3 = x^3 - 3x^2 + 3x - 1$$

$$\Rightarrow b = 3, c = -1 \Rightarrow b - c = 4$$

(مدرسی نوایست و هر در بی نوایست) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

۱۰- گزینه «۱»

(شاهین پروازی)

برای اینکه تابع g به $+\infty$ میل کند، لازم است x به $-\infty$ میل کند:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{3^x} = \frac{1}{0^+} = +\infty$$

پس برای اینکه تابع gof به $+\infty$ میل کند، لازم است که $f(x)$ به $-\infty$ میل کند، این یعنی:

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -\infty$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2x+1}{x^2+ax+b} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{3}{x^2+ax+b} = -\infty$$

روش اول: از عبارت بالا نتیجه می‌گیریم که $x=1$ یکی از ریشه‌های ساده عبارت مخرج است و همچنین در یک همسایگی راست $x=1$ ، مخرج باید منفی باشد، در نتیجه ریشه دیگر عبارت مخرج باید بزرگ‌تر از ۱ باشد، ریشه دیگر برابر b است.

$$\Rightarrow b > 1$$

روش دوم:

$$x=1: x^2+ax+b=0 \Rightarrow a+b=-1 \Rightarrow a=-b-1$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{3}{x^2+ax+b} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{3}{(x-1)(x-b)} = \frac{3}{0^+(1-b)} = -\infty$$

$$\Rightarrow 1-b < 0 \Rightarrow b > 1$$

(مدرسی نوایست و هر در بی نوایست) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۴)

زیست‌شناسی ۳

۱۱- گزینه «۴»

(شاهین راهیان)

عبارت صورت سؤال نادرست می‌باشد؛ زیرا بلندتر شدن طول برخی از رناهای ساخته شده در یاخته، در جهش‌های بزرگ جابه‌جایی (بین دو کروموزوم غیرهمتا) و مضاعف‌شدگی نیز دیده می‌شود. همه موارد ذکرشده نیز نادرست می‌باشند.

بررسی موارد:

(الف) گروهی از جهش‌های کوچک، از جمله برخی از جهش‌هایی که در توالی بین ژنی رخ می‌دهند، بر بیان ژن‌ها تأثیرگذار نیستند. اما دقت کنید که اگر جهش کوچک در ژن‌های مربوط به ساخت رنای رناتنی یا ناقل (که پروتئین رمز نمی‌کنند) صورت بگیرد، بر مولکول حاصل از رونویسی (رنا) تأثیر می‌گذارد.

(ب) در ارتباط با جهش‌های حذف و اضافه‌ای که مضریتی از سه نوکلئوتید باشند، صادق نیست.

(ج) در صورت تبدیل شدن رمز پایان ترجمه به نوعی رمز قابل ترجمه در طی جهش جانمایی، طول پلی‌پپتید حاصل افزایش می‌یابد.

(د) ایجاد شدن دپار (دیمر) تیمین نیز نوعی جهش کوچک محسوب شده که طول مولکول (های) دنا می‌موجود در یاخته را تغییر نمی‌دهد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۴۸ تا ۱۵۱)

۱۲- گزینه «۲»

(مبین رمضانی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر نوع فرایند گونه‌زایی، انواع جهش‌ها در ایجاد تغییر در خزانه ژنی مؤثر است.

گزینه «۲»: افراد یک گونه می‌توانند با یکدیگر به تولیدمثل بپردازند و جاندارانی کم و بیش شبیه به خود با توانایی تولیدمثل موفق را ایجاد کنند.

گزینه «۳»: در گونه‌زایی هم‌میهنی برخلاف دگر‌میهنی، تغییرات ناگهانی در تولید یاخته‌های جنسی عامل ایجاد گونه‌های جدید می‌باشد.

گزینه «۴»: هر گونه از جانداران، دارای ژنگانی منحصر به فرد و مخصوص به خود می‌باشد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ تا ۶۲)

۱۳- گزینه «۴»

(مبین رمضانی)

همه موارد نادرست هستند.

بررسی موارد:

(الف) ممکن است این فرایند (چلیپایی شدن) در اسپرماتوسیت اولیه مرد در طی پروفاز ۱ رخ دهد. در مردان، کروموزوم‌های جنسی X و Y که با هم تشکیل تتراد می‌دهند، طول برابری ندارند. در ضمن چلیپایی شدن در پروفاز میوز ۱ رخ می‌دهد.

(ب) در فرایند مامه‌زایی در زنان، همواره بعد از اتمام تقسیم میوز به طور کامل، تنها یک عدد گامت (یاخته جنسی) تشکیل می‌شود.

(ج) دقت کنید چلیپایی شدن نوعی جهش نمی‌باشد.

(د) در مرحله پروفاز ۱، پس از تشکیل شدن تترادها، فرایند چلیپایی شدن رخ می‌دهد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۵۶)

۱۴- گزینه «۴»

(مهم‌مسئله مؤمن‌زاده)

عبارت صورت سؤال و گزینه «۴» صحیح هستند.

عبارت صورت سؤال: دقت کنید براساس متن صفحه ۶۲ کتاب زیست ۱، گویچه‌های قرمز، یاخته‌هایی کروی هستند که از دو طرف فرو رفته‌اند. در بیماری مذکور، این یاخته‌ها داسی می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید گویچه‌های قرمز نابالغ هسته دارند و امکان مشاهده تغییر ژنی در آن‌ها وجود دارد.

گزینه «۲»: همه رناها فاقد رمز هستند (رمز برای دانست). از رنای پیک به عنوان الگوی ساخت پروتئین استفاده می‌شود.

گزینه «۳»: در هسته نیز پیوند بین دنا و رنا در هنگام رونویسی دیده می‌شود.

گزینه «۴»: هموگلوبین سالم و تغییر شکل یافته فقط در شش‌مین آمینواسید زنجیره بتا تفاوت دارند.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۴۸)

۱۵- گزینه «۳»

(اریب الماسی)

صورت سؤال در ارتباط با پدیده رانش دگرهای است.

رانش دگرهای مستقل از سازگار یا عدم سازگار بودن افراد با محیط، ممکن است هر فردی از جمعیت را حذف کند؛ به همین دلیل است که می‌گوییم رانش لزوماً به سازگاری نمی‌انجامد. اما دقت کنید بسته به اینکه چه فردی از جمعیت حذف می‌شود، اثر آن بر خزانه ژنی نسل بعد می‌تواند متفاوت باشد. به این خط کتاب دقت کنید: اگر گوسفندان حذف شده، زاده‌ای نداشته باشند، شانس انتقال ژن‌های خود را از دست می‌دهند. به عبارت ساده‌تر، برای رد قسمت دوم گزینه «۳» کافی بود به این فکر می‌کردید که اگر افرادی که حذف می‌شوند، قبلاً تولیدمثل کرده باشند، مشخصاً دگرها و صفات خود را به نسل بعد انتقال داده‌اند، پس حذف آن‌ها تأثیر خیلی زیادی بر خزانه ژنی نسل بعد ندارد؛ اما اگر افراد حذف شده قبلاً زاده‌ای به وجود نیاورده باشند، دگرها و صفات آن‌ها اصلاً به نسل بعد منتقل نمی‌شود و خزانه ژنی نسل بعدی

۱۹- گزینه ۲

(پوریا برزین)

موارد «الف» و «د»، عبارت را به درستی کامل می کنند.

بررسی موارد:

الف) جهش دگر معنا، رمز یک آمینواسید را به رمز آمینواسیدی دیگر تبدیل می کند؛ (نوعی جهش جانشینی) بنابراین سبب تغییر طول ژن و در نتیجه تغییر طول رنای حاصل از رونویسی از آن ژن نخواهد شد.

ب) جهشی که در توالی های تنظیمی مانند راه انداز روی می دهد، سبب تغییر چارچوب خواندن رمزهای ژن نمی شود.

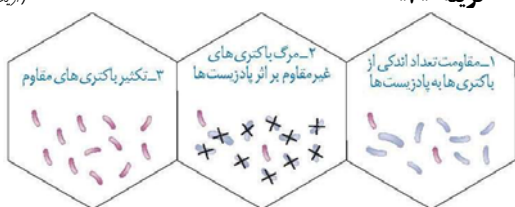
ج) هر باخته دارای ژن پرفورین، الزاماً این ژن را بیان نمی کند که بخواهد از روی آن رنای پیک بسازد!

د) جهش کوچکی که در ژن نباشد، به طور حتم اندازه و توالی نوکلئوتیدی رنای حاصل از رونویسی توسط آنزیم رنابسپاراز را تغییر نمی دهد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۲۰- گزینه ۳

(ادیب الماسی)

با توجه به شکل، موارد «ب» و «د» صحیح می باشند.

بررسی موارد:

الف) انتخاب طبیعی می تواند چرایی (علت) مقاوم شدن باکتری ها به پادزیست ها را توضیح دهد، نه چگونگی آن را. (در واقع مکانیزم سلولی ایجاد مقاومت در باکتری ها در حوزه مفاهیم انتخاب طبیعی نمی گنجد)

ب) بر اساس متن کتاب درسی، یکی از شرایط لازم برای تغییر جمعیت ها در گذر زمان، وجود تفاوت های فردی در آن ها است.

ج) دقت کنید که انتخاب طبیعی «جمعیت» را تغییر می دهد، نه «فرد» را.

د) باکتری های مقاوم به پادزیست (مثل E) چون سازگاری بیشتری با محیط دارند، شانس بقا و تولیدمثل بیشتری نسبت به باکتری های غیرمقاوم (مثل A) دارند.

ه) همه باکتری ها، ویژگی های مشترکی نیز با هم دارند که باعث می شود آنان را در گروهی به نام «باکتری ها» قرار دهیم. مثل دئای حلقوی، عدم وجود هسته مشخص و ...

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۳ تا ۵۵)

۲۱- گزینه ۴

(پوریا برزین)

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: انتخاب طبیعی با حذف ناسازگارها، گوناگونی را در جمعیت کاهش می دهد. از آنجا که بر اساس متن کتاب درسی، گوناگونی هر جمعیت توان بقای آن جمعیت را در شرایط متغیر محیطی تعیین می کند، نتیجه می گیریم که انتخاب طبیعی می تواند باعث کاهش توان بقای جمعیت ها در شرایط متغیر محیطی شود. در ضمن انتخاب طبیعی سبب افزایش فراوانی نسبی دگره های سازگارتر نیز می شود.

گزینه ۲: جهش با ایجاد دگره های جدید، فراوانی نسبی سایر دگره ها را کاهش می دهد. جهش همچنین می تواند با ایجاد دگره های نامطلوب از نظر محیط، منجر به افزایش تعداد افراد بیمار یا ناسازگار با محیط شود. دقت کنید که همین افراد ناسازگار در صورت تغییر شرایط محیطی، ممکن است با محیط جدید سازگار باشند.

گزینه ۳: شارش ژن در صورتی که به طور پیوسته و دوسویه میان دو جمعیت ادامه یابد، سبب کاهش تفاوت بین خزانه ژنی دو جمعیت می شود. همچنین شارش ژن در صورتی که الل های جدیدی را به هر دو جمعیت وارد کند، سبب افزایش گوناگونی و توان بقای هر دو جمعیت می شود.

گزینه ۴: در متن کتاب درسی گفته شده: «اگر آمیزش ها به رخ نمود یا ژن نمود بستگی داشته باشد، دیگر تصادفی نیست و فراوانی نسبی ژن نمودها را تغییر می دهد.» دقت کنید که در آمیزش غیر تصادفی، فراوانی نسبی دگره ها تغییر نمی کند، بلکه تنها فراوانی نسبی ژن نمودها تغییر می کند و جمعیت از حالت تعادل خارج می شود.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

ممکن است به طور کل فاقد برخی از دگره ها باشد. پس این موضوع که چه کسی در رانش دگره ای حذف می شود، تأثیرات متفاوتی بر خزانه ژنی نسل بعد می گذارد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: اگر افراد حذف شده، به گونه ای باشد که فراوانی نسبی ژن نمودها و دگره های شان با جمعیت اصلی یکسان باشد، تعادل حفظ شده و خزانه ژنی تغییر نمی کند.

گزینه ۲: در رانش، قطعاً تعداد واقعی دگره ها و ژن نمودها کاهش خواهد یافت، چون برخی از افراد قطعاً حذف می شوند. (دقت کنید که تعداد واقعی را با فراوانی نسبی اشتباه نگیرید)

گزینه ۴: هرچه در طول زمان در اثر رانش های متعدد، اندازه جمعیت کوچک تر شود، رانش دگره ای اثر بیشتری دارد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۱۶- گزینه ۱

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: انتخاب طبیعی و آمیزش غیر تصادفی می توانند باعث افزایش شباهت میان افراد یک جمعیت شوند.

گزینه ۲: شارش ژن ممکن است باعث کاهش تنوع افراد در جمعیت مبدأ شود.

گزینه ۳: رانش ژن جمعیت ها را به هدف سازش بیشتر با محیط تغییر نمی دهد.

گزینه ۴: انتخاب طبیعی برخلاف جهش، در ایجاد الل های جدید نقشی ندارد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۱۷- گزینه ۳

(مهمرغا دانشمندی)

الف) نادرست: در صورت بروز مه شدید در محل زندگی جمعیتی که دارای افراد «شنوا و نابینا» و «ناشنوا و بینا» می باشد، بینایی در آن محیط تأثیر ضعیفی دارد و شنوایی مهم ترین نقش را ایفا می کند. پس افراد گروه اول در محیط باقی می ماندند و گروه دوم به تدریج حذف می شوند.

ب) درست: در صورت بارش شدید و مداوم باران در محل زندگی انواعی از گیاهان «دارای پارانشیم هوادار» و «فاقد پارانشیم هوادار»، خاک پر از آب می شود؛ پس گیاهان گروه اول که با شرایط غرقابی سازگارند، در جمعیت انتخاب شده و افراد گروه دوم به تدریج حذف می شوند.

ج) نادرست: در صورت بارش شدید برف در یک محیط دارای «موش های سفید» و «موش های قهوه ای»، به علت سفید شدن رنگ محیط به علت پوشش برف، موش های سفید استتار بهتری خواهند داشت و شانس بقای بیشتری از موش های قهوه ای خواهند داشت.

د) درست: در صورت بروز سیل مخرب در یک محیط دارای «درختان ساکن تپه» و «درختان ساکن دره»، درختان موجود در ارتفاعات از خطر سیل در امان می مانند و حفظ می شوند.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۳ تا ۵۵)

۱۸- گزینه ۴

(پوریا برزین)

شکل، نشان دهنده جهش جابه جایی است.

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: طبق متن صفحه ۸۱ کتاب زیست ۲، برای تشخیص برخی از ناهنجاری های فام تنی می توان از کاریوتیپ (تصویری از کروموزوم ها در حداکثر فشردگی) استفاده کرد.

گزینه ۲: جهش های جابه جایی و مضاعف شدن، هیچ کدام با شکستن یا تشکیل پیوندهای هیدروژنی همراه نیستند.

گزینه ۳: در جهش جابه جایی، اگر قسمت جدا شده، به بخش دیگری از همان کروموزوم متصل شود، طول کروموزوم های یاخته ثابت باقی می ماند.

گزینه ۴: رانش دگره ای، به طور معمول سبب حذف افراد و کاهش گوناگونی و در نتیجه کاهش توان بقای جمعیت می شود؛ در حالی که جهش و کراسینگ اور می توانند گوناگونی و در نتیجه توان بقای جمعیت را در شرایط متغیر محیطی افزایش دهند.

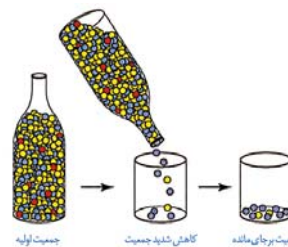
(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۲۲- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انتخاب طبیعی فراوانی نسبی ال‌های ناسازگار با محیط را کاهش می‌دهد، اما الزاماً به صفر نمی‌رساند. بنابراین ممکن است هیچ الی را به طور کامل از خزانه ژنی حذف نکند. جهش به طور کلی منجر به ایجاد ال‌های جدید می‌شود، اما

(پوریا برزین)

گاهی ممکن است ال‌هایی را ایجاد کند که از قبل در خزانه ژنی جمعیت حضور داشته اند. در این شرایط، جهش ال جدیدی را به خزانه ژنی جمعیت اضافه نمی‌کند.

گزینه «۲»: در جهش، به طور تصادفی دگره‌های جدیدی ایجاد می‌شوند و فراوانی نسبی آن‌ها افزایش می‌یابد که ممکن است با محیط سازگار باشند. همچنین در رانش دگره‌ای طبق شکل، فراوانی نسبی دگره‌ها (هم دگره‌های سازگار و هم ناسازگار) به طور تصادفی می‌تواند کاهش یا افزایش یابد و یا یک دگره کاملاً حذف شود.

گزینه «۳»: دقت کنید که به طور کلی، رخ‌نمود افراد در بقای آن‌ها و نسلشان موثر است. اما در آمیزش غیرتصادفی برخلاف انتخاب طبیعی، تأثیر رخ‌نمود افراد بر توان بقا یا سازگاری آن‌ها با محیط مدنظر نیست و صرفاً تأثیر رخ‌نمود بر جفت‌یابی و تولیدمثل هر فرد بررسی می‌شود.

گزینه «۴»: همانطور که گفته شد، در رانش دگره‌ای، فراوانی نسبی دگره‌ها می‌تواند کاهش یا افزایش یابد و یا یک دگره کاملاً حذف شود. (تنوع دگره‌ها کاهش یابد) همچنین در شارش ژن، ممکن است تنوع دگره‌ها در جمعیت مبدأ کاهش می‌یابد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۲۳- گزینه «۴»

(شاهین راهیان)

برای حل این سوال در ابتدا باید رمزه‌های موجود در رنای مکمل ساخته شده از روی رمزه‌های رشته الگوی دنا را بنویسیم. این رمزه‌ها به ترتیب از گزینه ۱ تا ۴ عبارتند از: UAG, UAA, GAG و UCU. رمزه حاصل از گزینه ۲ رمزه پایان این رنا است و تغییر آن منجر به طولانی‌تر شدن پلی‌پپتید حاصل می‌شود. رمزه‌های حاصل از گزینه‌های ۱ و ۳ را نیز می‌توان با تغییر در یکی از نوکلئوتیدهایشان به یکی از رمزه‌های پایان تبدیل کرد که در این صورت منجر به کاهش طول پلی‌پپتید می‌شوند. تنها رمزه حاصل از گزینه ۴ را نمی‌توان با یک جهش جانشینی به نوعی رمزه پایان تبدیل کرد. بنابراین جهش در این رمز نمی‌تواند تأثیری در طول پلی‌پپتید حاصل از این ژن داشته باشد.

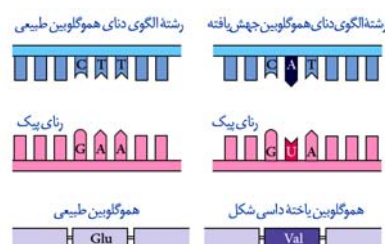
(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۲۴- گزینه «۲»

(علیرضا سلگین آباری)

در سطح کتاب درسی، با دو نوع کم‌خونی مواجه می‌شویم: ۱- کم‌خونی که در آن تنها تعداد گلبول‌های قرمز کاهش یابد. ۲- کم‌خونی که طی آن ظاهر گلبول‌های قرمز نیز دچار تغییر شود (داسی‌شکل)؛ برای کم‌خونی نوع اول می‌توان دو علت کلی را در نظر گرفت: الف) کمبود مواد مورد نیاز برای خون‌سازی (از جمله ویتامین B12) ب) کاهش مقدار یا اثر هورمون اریتروپویتین. همان‌طور که در شکل زیر مشاهده می‌کنید، در کم‌خونی داسی‌شکل، این والین است که به جای گلوتامیک‌اسید در ساختار پلی‌پپتید قرار می‌گیرد، نه برعکس!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در صورت اختلال در عملکرد یاخته کناری در مخاط معده (بزرگ‌ترین یاخته‌ها)، ترشح عامل داخلی معده و به تبع آن، جذب ویتامین B12 کاهش می‌یابد. کمبود این ویتامین منجر به ایجاد کم‌خونی می‌شود.

گزینه «۳»: در صورت اختلال در ترشح هورمون اریتروپویتین (نوعی پیک شیمیایی دوربرد) فرد دچار کم‌خونی می‌شود.

گزینه «۴»: از آنجایی که هموگلوبین‌های ناقص اکسیژن لازم را تأمین نمی‌کنند تولید گلبول قرمز و به تبع آن هموگلوبین افزایش می‌یابد.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۴۸)

۲۵- گزینه «۱»

(شاهین راهیان)

تمامی جهش‌های کوچک اعم از انواع جانشینی و حذف و اضافه، در صورتی که در ناحیهٔ اگزون ژن صورت بگیرند، سبب تغییر در توالی همهٔ رناهای اولیه و بالغ حاصل از ژن مذکور می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جهش‌های کوچک ممکن است یک یا چند نوکلئوتید را تغییر دهند.

گزینه «۳»: در صورتی که جهش صورت گرفته در اگزون ژن، منجر به تغییر نوکلئوتیدهای قرار گرفته پیش از رمز آغاز یا پس از رمز پایان شود، تغییری در بخش قابل ترجمهٔ رنای پیک ایجاد نمی‌کند. بنابراین توالی آمینواسیدی پروتئین حاصل نیز تغییری نمی‌کند.

گزینه «۴»: در دنا دو رشته ای برای جهش اضافه دو پیوند شکسته می‌شوند.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۶- گزینه «۴»

(شهریار صالحی)

این جمله دقیقاً با متن صفحه ۵۱ کتاب زیست ۳، یکسان بوده و صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر جهش در توالی‌های میانهٔ موجود در یک ژن صورت بگیرد، باعث تغییر در ساختار پروتئین حاصل از آن ژن نمی‌شود.

گزینه «۲»: جهش در توالی افزاینده، با اثر بر میزان رونویسی از ژن، می‌تواند پروتئین‌سازی را کم یا زیاد کند. اما باید توجه کرد که باکتری‌ها پروکاریوت هستند و توالی افزاینده ندارند.

گزینه «۳»: دقت کنید اگر جهش در دنا میتوکندری اسپرم رخ دهد، به نسل بعدی منتقل نمی‌شود، زیرا میتوکندری اسپرم وارد تخمک نمی‌شود.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۵۱)

۲۷- گزینه «۴»

(مهدی‌رضا دانشمندی)

در هر یک از گزینه‌ها یکی از تفاوت‌ها یا شباهت‌های مهم خزانه ژنی و ژنگان آمده است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در خزانه ژنی برخلاف ژنگان، تنوع ال‌ها (تعداد انواع ال‌های موجود در یک جمعیت) اهمیت دارد.

گزینه «۲»: در ژنگان برخلاف خزانه ژنی، ترکیب ال‌هایی که هر فرد دارد (ژنوتیپ افراد) اهمیت ندارد، بلکه تنها محتوای ژنی (توالی) یک مجموعه از دو مجموعه کروموزومی که هر فرد دارد (به علاوهٔ کروموزوم‌های جنسی X و Y)، مهم است.

گزینه «۳»: تغییر پایدار در ژنگان به‌طور حتم نشان‌دهنده جهش است، اما تغییر در خزانه ژنی می‌تواند به علت انواعی از عوامل بر هم زندهٔ تعادل، از جمله جهش، انتخاب طبیعی، رانش و ... رخ دهد.

گزینه «۴»: در ژنگان، توالی‌های بین ژنی نیز بررسی می‌شوند، اما در خزانه ژنی، تنها ال‌های موجود در جایگاه‌های ژنی افراد یک جمعیت بررسی می‌شوند.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۱ و ۵۴)

۲۸- گزینه «۴»

(ارزب الماسی)

رانش ژن، شارش در جمعیت مبدأ (شارش یک طرفه) و تا حدودی انتخاب طبیعی، می توانند سبب کاهش اندازه جمعیت شوند. دقت کنید که با کاهش جمعیت، لزوماً تنوع الی در جمعیت کاهش نمی یابد؛ برای مثال، در صورتی که افراد ناخالص برای صفت خاصی مثل Rh در جمعیت باقی بمانند و افراد خالص حذف شوند، تنوع الی (وجود دو نوع ال D و d در جمعیت) هیچ تغییری نکرده است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: انتخاب طبیعی سبب کاهش فراوانی افراد ناسازگار می شود. دقت کنید که به خاطر لفظ «می تواند» در صورت سؤال، حتی می توان رانش را نیز در نظر گرفت؛ در صورتی که رانش سبب حذف افراد ناسازگار شود، این واقعه کاملاً اتفاقی است. تنها رانش در جمعیت های کوچک تر اثر بیشتری دارد.

گزینه «۲»: جهش های ارثی (موجود در یاخته های زاینده) می توانند مستقیماً بر ژنگان (ژنوم) افراد نسل بعد اثر بگذارند. همچنین آمیزش غیر تصادفی نیز به دلیل لقاح گامت های خاص با یکدیگر، می تواند مستقیماً در ژنگان افراد نسل بعد اثر بگذارد. جهش لزوماً سبب ایجاد دگره جدید نمی شود؛ مثلاً ممکن است یک نوع دگره موجود در جمعیت به یک دگره دیگر موجود در جمعیت تبدیل شود.

گزینه «۳»: انتخاب طبیعی بارزترین مثال برای تغییر چهره جمعیت است (و با همین مثال می توان این گزینه را رد کرد)، اما سایر عوامل بر هم زننده تعادل نیز می توانند تا حدود مختلفی چهره جمعیت را تغییر دهند. انتخاب طبیعی بر ژنگان افراد و تنوع الی هایی که هر فرد دارد، بدون تأثیر است؛ به عبارتی انتخاب طبیعی بر جمعیت تأثیر دارد، نه بر فرد!

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ و ۵۵)

۲۹- گزینه «۱»

(شوربار مالی)

تنها مورد «د» نادرست است.

بررسی موارد:

الف) منظور جهش مضاعف شدگی است. دقت کنید در همه جهش های بزرگ، پیوندهای فسفودی استر هم می توانند شکسته و هم می توانند تشکیل شوند.

ب) در سایر جهش های بزرگ به جز جهش حذف، تعداد پیوندهای فسفودی استر شکسته و تشکیل شده می تواند با یکدیگر برابر باشند.

ج) در جهش بی معنا، رمز یک آمینواسید مثل تیروزین به رمز پایان ترجمه تبدیل می شود. بدین ترتیب طول رشته پلی پپتیدی حاصل کوتاه تر می شود و آمینواسید متیونین موجود در ابتدای زنجیره، به انتهای کربوکسیل آن زنجیره نزدیک تر می شود.

د) جهش دگر معنا باعث تغییر در توالی آمینواسیدی زنجیره های پلی پپتیدی سازنده آنزیم ها شده و در نتیجه ساختار آن ها را تغییر می دهد، اما لزوماً عملکرد این آنزیم ها تغییر نمی یابد؛ زیرا اگر جهش در جایی دور از جایگاه فعال رخ دهد، به طوری که بر آن اثری نگذارد، احتمال تغییر در عملکرد آنزیم کم و یا حتی صفر است.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۴۸ تا ۵۱)

۳۰- گزینه «۲»

(ارزب الماسی)

انتخاب طبیعی موجب کاهش تفاوت های فردی و در نتیجه کاهش گوناگونی در جمعیت می شود و به این ترتیب توانایی بقای جمعیت را در شرایط متغیر محیطی کاهش می دهد. با این حال گوناگونی دگره ای در گامت ها از عوامل تداوم گوناگونی در جمعیت ها است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: هر دو عامل موجب افزایش تنوع و در نتیجه افزایش شانس بقای جمعیت در شرایط متغیر محیطی می شوند.

گزینه «۳»: اهمیت ناخالص ها همانند شارش دو طرفه ژن، با حفظ تنوع دگره ای در خزانه ژنی موجب افزایش شانس بقای جمعیت در شرایط متغیر محیطی می شود.

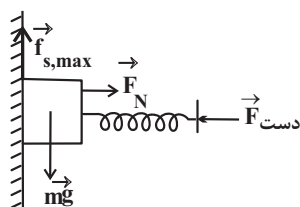
گزینه «۴»: رانش دگره ای همانند انتخاب طبیعی، موجب کاهش تنوع دگره ای و کاهش تفاوت های فردی می شود و در نهایت موجب آسیب پذیرتر شدن و کاهش توان بقای جمعیت در شرایط متغیر محیطی می شود.

(تغییر در اطلاعات وراثتی) (زیست شناسی ۳، صفحه های ۵۴ تا ۵۶)

فیزیک

۳۱- گزینه «۲»

(سعیر شرق)

با توجه به نیروهای وارد شده بر جسم، نیروی فنر تأمین کننده $\vec{F}_N$ (نیروی عمودی سطح) خواهد بود و داریم:

$$f_{s,max} = mg \Rightarrow \mu_s F_N = mg \Rightarrow F_N = \frac{mg}{\mu_s} = \frac{3 \times 10}{0.2} = 150 \text{ N}$$

$$F_{\text{دست}} = F_{\text{فنر}} = kx \Rightarrow 150 = 400x \Rightarrow x = \frac{3}{8} \text{ m} = 37.5 \text{ cm}$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۳۷ تا ۳۲)

۳۲- گزینه «۳»

(مصطفی واتی)

مساحت زیر نمودار $F-t$ بیانگر اندازه تغییرات تکانه است. لذا داریم:

$$\Delta p = \frac{1}{2} \times 12 \times 10^3 \times 4 \times 10^{-3} \Rightarrow \Delta p = 24 \text{ N.s}$$

$$\Rightarrow mv - (-mv) = 24 \Rightarrow 2mv = 24$$

$$\Rightarrow 2 \times 0.5 \times v = 24 \Rightarrow v = 24 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۴۴ تا ۴۶)

۳۳- گزینه «۲»

(فسرو ارغوانی فر)

چون تابع p تابعی درجه دوم است، تابع سرعت متحرک نیز تابعی درجه دوم خواهد بود و در نتیجه شتاب متحرک متغیر می باشد.

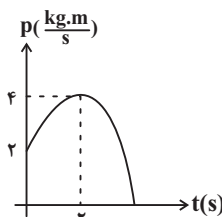
نمودار $p-t$ را رسم می کنیم. هرگاه از محور زمان دور شود، نوع حرکت تندشونده و هرگاه به آن نزدیک شود، نوع حرکت کندشونده می باشد.

$$t=0 \Rightarrow p_0 = 2 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

$$t = \frac{-b}{2a} = \frac{-2}{2 \times (-\frac{1}{2})} \Rightarrow t = 2 \text{ s}$$

$$\xrightarrow{t=2\text{s}} p = (-\frac{1}{2} \times 2^2) + (2 \times 2) + 2 \Rightarrow p = 2 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

نمودار تکانه بر حسب زمان متحرک مطابق با شکل زیر خواهد بود:

پس حرکت متحرک ابتدا تندشونده و سپس کندشونده خواهد بود.

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۴۴ تا ۴۶)

۳۴- گزینه «۳»

(سعی شرقی)

$$\Delta K = W_t$$

طبق قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

و می دانیم انرژی جنبشی و تکانه با یکدیگر مطابق زیر رابطه دارند:

$$\begin{cases} K = \frac{1}{2}mv^2 \\ p = mv \end{cases} \Rightarrow K = \frac{(mv)^2}{2m} \Rightarrow K = \frac{p^2}{2m}$$

پس داریم:

$$W_t = K_f - K_i \Rightarrow W_t = \frac{1}{2m}(p_f^2 - p_i^2)$$

$$W_t = \frac{1}{2 \times 4} \times ((-36)^2 - 24^2) = \frac{1}{8} \times 12^2 \times (3^2 - 2^2) = 90 \text{ J}$$

(رینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۳۴ تا ۳۸)

۳۵- گزینه «۲»

(مقتبی غلیل/ریمندی)

ابتدا با توجه به تشابه مثلث ها، اندازه نیروی وارد بر جسم را در لحظه $t = 3s$

می یابیم. داریم:

$$\frac{F_f - (-3)}{-1 - (-3)} = \frac{3}{1} \Rightarrow \frac{F_f + 3}{2} = \frac{3}{1} \Rightarrow F_f = 3 \text{ N}$$

اندازه تغییر تکانه جسم در بازه t_1 تا t_f را که همان مساحت زیر نمودار $(F - t)$

است به دست می آوریم و سپس از رابطه $\vec{F}_{av} = \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t}$ نیروی متوسط را در این بازه

می یابیم.

مساحت دوزنقه = مساحت زیر نمودار (S)

$$= \frac{\text{ارتفاع} \times (\text{قاعده کوچک} + \text{قاعده بزرگ})}{2}$$

$$\frac{(\frac{1}{2} |t_f - t_i| + \frac{3}{2} |t_f - t_i|) \times 3}{\frac{1}{2} |t_f - t_i|} \Rightarrow S = \frac{(|t_f - t_i| + \frac{3}{2} |t_f - t_i|) \times 3}{\frac{1}{2} |t_f - t_i|}$$

$$= \frac{5}{2} |t_f - t_i|$$

$$\Rightarrow F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{S}{\Delta t} = \frac{S}{|t_f - t_i|} = \frac{\frac{5}{2} |t_f - t_i|}{|t_f - t_i|} = \frac{5}{2} = 2.5 \text{ N}$$

(رینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۳۴ تا ۳۸)

۳۶- گزینه «۴»

(عبدالرضا امینی نسب)

اندازه شتاب گرانشی در سطح هر سیاره ای از رابطه $g = \frac{GM}{R^2}$ و در فاصله h از

سطح سیاره از رابطه $g_h = \frac{GM}{(R+h)^2}$ به دست می آید، داریم: (x، سیاره مورد نظر

است.)

$$M_x = 2M_e, R_x = 2R_e$$

$$\frac{g_x}{g_{he}} = \frac{M_x}{M_e} \times \left(\frac{R_e + h}{R_x} \right)^2 = 2 \times \left(\frac{R_e + \frac{1}{2}R_e}{2R_e} \right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{g_x}{g_{he}} = 2 \times \left(\frac{3}{2} \right)^2 = 2 \times \frac{9}{4} = \frac{9}{2} \Rightarrow \frac{g_x}{g_{he}} = \frac{4.5}{5.0}$$

(رینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۳۶ تا ۳۹)

۳۷- گزینه «۳»

(مسعود قره فانی)

ابتدا تکانه جسم را در لحظات $t_1 = 3s$ و $t_f = 6s$ پیدا کنیم:

$$a_1 = \frac{(F_{net})_x}{m} = \frac{F - f_k}{m} = \frac{F - \mu_k F_N}{m} = \frac{F - 10}{2/5}$$

$$v = at + v_0 \xrightarrow[t=3s]{v_0=0} v_3 = \frac{3F - 30}{2/5}$$

$$\Rightarrow p_3 = mv_3 = 2/5 \times \frac{3F - 30}{2/5} \Rightarrow p_3 = 3F - 30 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

برای پیدا کردن سرعت در لحظه $t = 6s$ ابتدا باید سرعت در لحظه $t = 5s$ را به دست آوریم:

$$v_5 = at + v_0 \xrightarrow[t=5s]{v_0=0} v_5 = \frac{F - 10}{2/5} \times 5 + 0 \Rightarrow v_5 = 2F - 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

شتاب حرکت پس از پاره شدن نخ برابر است با:

$$a_f = -\mu_k g = -0.4 \times 10 = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

بنابراین سرعت در لحظه $t = 6s$ برابر است با:

$$v_6 = a_f t + v_5 \xrightarrow[a_f=-4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}]{v_5=2F-20}$$

$$v_6 = (-4 \times 1) + (2F - 20) \Rightarrow v_6 = 2F - 24 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$p_6 = mv_6 = 2/5 (2F - 24) \Rightarrow p_6 = 2F - 24 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

بنابراین داریم:

$$\Delta p = 20 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}} \Rightarrow 2F - 24 - (3F - 30) = 20 \Rightarrow F = 25 \text{ N}$$

(رینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۳۰ تا ۳۱ و ۳۴ تا ۳۶)

۳۸- گزینه «۱»

(شارمان ویسی)

سه ثانیه دوم، بازه زمانی بین $t_1 = 3s$ تا $t_f = 6s$ است. از روی نمودار و با توجه

به قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{0 - (-9)}{6 - 3} \Rightarrow F_{av} = 3 \text{ N}$$

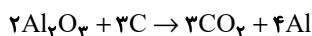
(رینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۳۶ تا ۳۸)

شیمی ۳

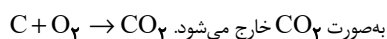
۴۱- گزینه «۴»

(سراسری خارج از کشور، تیرماه ۹۵)

فرایند استخراج آلومینیم مطابق معادله واکنش کلی زیر صورت می گیرد:

مجموع ضرایب فراورده ها برابر ۷ بوده و Al مذاب از پایین سلول خارج می شود. همچنین اکسیژن تولید شده در سطح آند گرافیتی، با کربن سطح الکتروود ترکیب شده و

به صورت CO_2 خارج می شود. (شیمی ۳، صفحه های ۶۱ و ۶۲)

۴۲- گزینه «۴»

(مهمتر عظیمیان، زواره)

منیزیم، آلومینیم و روی پتانسیل کاهشی کوچک تری از مس داشته و نمی توانند فلز B

باشند و از آنجا که بار B^{n+} و A^{n+} با هم یکسان است فلز B نمی تواند فلز Al باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) زیرا A آند و B کاتد سلول گالوانی را تشکیل می دهد.

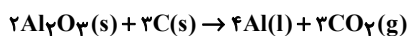
۲) در سلول های گالوانی، کاتیون ها از دیواره متخلخل به سمت کاتد حرکت می کنند.

۳) در این صورت پتانسیل کاهشی استاندارد B نیز مثبت خواهد بود و فلزهای دارای پتانسیل کاهشی استاندارد مثبت در واکنش با اسیدها نمی توانند گاز H_2 تولید کنند.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۴۴ تا ۴۸ و ۴۳)

۴۳- گزینه «۱»

(سراسری ریاضی ۹۶)

$$C = 12 \text{ g/mol} \quad Al = 27 \text{ g/mol} \quad \text{? کیلوگرم } C = 10 \text{ ton } Al \times \frac{10^6 \text{ g } Al}{1 \text{ ton } Al} \times \frac{1 \text{ mol } Al}{27 \text{ g } Al}$$

$$\times \frac{3 \text{ mol } C}{4 \text{ mol } Al} \times \frac{12 \text{ g } C}{1 \text{ mol } C} \times \frac{1 \text{ kg } C}{1000 \text{ g } C} = 333 \text{ kg } C$$

$$? \text{ مترمکعب } CO_2 = 10 \text{ ton } Al \times \frac{10^6 \text{ g } Al}{1 \text{ ton } Al} \times \frac{1 \text{ mol } Al}{27 \text{ g } Al}$$

$$\times \frac{3 \text{ mol } CO_2}{4 \text{ mol } Al} \times \frac{25 \text{ L } CO_2}{1 \text{ mol } CO_2} \times \frac{1 \text{ m}^3 \text{ } CO_2}{1000 \text{ L } CO_2} = 694 / 4 \text{ m}^3 \text{ } CO_2$$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۶۱ و ۶۲)

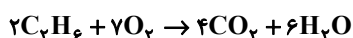
۴۴- گزینه «۲»

(روزیه رضوانی)

عبارت های «ب» و «پ» درست هستند. بررسی عبارت ها:

آ) در سلول های سوختی گاز اکسیژن وارد بخش کاتدی شده و کاهش می یابد و سوخت وارد بخش آندی شده و اکسایش می یابد.

ب) واکنش کلی انجام شده به صورت روبه رو است:

$$\frac{\text{جرم } O_2}{\text{جرم } C_2H_6} = \frac{7 \times 32}{2 \times 30} = 3.73$$

پ) در سلول های سوختی H^+ در غشاء مبادله کننده یون هیدرونیوم از قسمت آندی به قسمت کاتدی منتقل می شود.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۵۰ تا ۵۳)

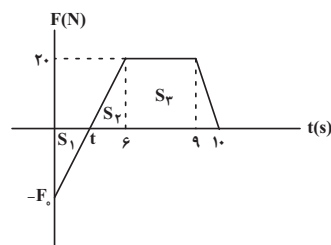
۳۹- گزینه «۲»

(سعید طاهری، بروینی)

طبق قانون دوم نیوتون داریم:

$$F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} \Rightarrow \Delta p = F_{av} \times \Delta t = 1 \times 10 \Rightarrow \Delta p = 10 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

می دانیم تغییرات تکانه برابر با مساحت زیر نمودار $F-t$ با محور زمان است.

ابتدا از تشابه دو مثلث (۱) و (۲) استفاده می کنیم:

$$\frac{F_0}{t} = \frac{20}{6-t} \Rightarrow F_0 = \frac{20t}{6-t} (*)$$

حال مساحت قسمت های (۱)، (۲) و (۳) را می یابیم:

$$S_1 = \frac{1}{2} \times F_0 \times t = \frac{10t^2}{6-t}$$

$$S_2 = \frac{1}{2} \times 20 \times (6-t) = 10(6-t)$$

$$S_3 = \frac{1}{2} \times (4+3) \times 20 = 70 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}} \quad (\text{مساحت دوزنقه})$$

بنابراین:

$$\Rightarrow S_{\text{کل}} = S_2 + S_3 - S_1 = \Delta p$$

$$\Rightarrow 10(6-t) + 70 - \frac{10t^2}{6-t} = 10 \Rightarrow \frac{t^2}{6-t} + t - 12 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{18t - 72}{6-t} = 0 \Rightarrow t = 4 \text{ s}$$

حال با استفاده از رابطه (*) داریم:

$$F_0 = \frac{20t}{6-t} \xrightarrow{t=4 \text{ s}} F_0 = \frac{20 \times 4}{6-4} = 40 \text{ N}$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۴۴ تا ۴۶)

۴۰- گزینه «۱»

(شسرو ارغوانی، فرد)

از رابطه اندازه شتاب گرانشی در ارتفاع h از سطح زمین و مقایسه آن با اندازه شتاب گرانشی در سطح زمین داریم:

$$W_0 = mg = 60 \times 10 = 600 \text{ N}$$

$$W_h = 300 \text{ N}$$

$$W = mg = mG \frac{R_e}{r^2}$$

$$\Rightarrow \frac{W_0}{W_h} = \left(\frac{R_e + h}{R_e} \right)^2 \Rightarrow \frac{600}{300} = \left(\frac{R_e + h}{R_e} \right)^2 \Rightarrow \sqrt{2} = \frac{R_e + h}{R_e}$$

$$\Rightarrow \sqrt{2} R_e = R_e + h \Rightarrow h = (\sqrt{2} - 1) R_e$$

(دینامیک) (فیزیک ۳، صفحه های ۴۶ تا ۴۹)

۴۵- گزینه «۲»

(امیرمسین طیبی)

چون هر سه فلز M ، A و B در جدول پتانسیل کاهش استاندارد پایین تر از نیم سلول SHE قرار گرفته اند در نتیجه هر سه تای آنها E° منفی دارند. با توجه به رابطه داده

شده در صورت سؤال در می یابیم که E° فلزهای B و M از A منفی تر است.

در نتیجه ترتیب قدرت کاهندگی برای این سه فلز به صورت $B > M > A$ خواهد بود. به دلیل اینکه فلز M قدرت کاهندگی کمتری نسبت به فلز B دارد. بنابراین نمک فلز B را در ظرفی از جنس فلز M می توان نگهداری کرد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در سلول های گالوانی جهت حرکت الکترون از آند به کاتد می باشد در نتیجه در سلول گالوانی $A-B$ جهت حرکت الکترون از B به سمت A است.

گزینه «۳»: به دلیل فاصله بیشتر بین A ، B نسبت به M ، A ، B ، emf سلول گالوانی $B-A$ از $M-A$ بیشتر خواهد بود. (آند $E^\circ -$ کاتد $emf = E^\circ$)

گزینه «۴»: در سلول گالوانی از طریق دیواره متخلخل کاتیون ها به سمت کاتد حرکت می کنند در نتیجه در سلول گالوانی $M-A$ کاتیون ها به سمت نیم سلول A می روند. (آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۴۴ تا ۴۸)

۴۶- گزینه «۲»

(مهمرسن مهمرزاده مقرم)

در این سؤال، در اطراف الکتروود آند گاز CO_2 تولید می شود.

نیم واکنش کاهش: $Al^{3+}(l) + 3e^- \rightarrow Al(l)$

نیم واکنش اکسایش: $2O^{2-}(l) \rightarrow O_2(g) + 4e^-$

$C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$

در فرایند هال، قطب منفی کاتد و قطب مثبت آند را تشکیل می دهند.

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۶۱ و ۶۲)

۴۷- گزینه «۱»

(امیرمسین طیبی)

تنها مورد سوم درست است. بررسی همه موارد:

مورد اول: نادرست، در فرایند آبکاری جهت حرکت الکترون ها و حرکت کاتیون ها همسو و از آند به کاتد است.

مورد دوم: نادرست، در برقکافت $MgCl_2(l)$ گاز کلر در قطب مثبت تولید می شود.

مورد سوم: درست، واکنش موازنه شده:

$2MnO_4^- + 16H^+ + 10I^- \rightarrow 2Mn^{2+} + 5I_2 + 8H_2O$

$13 = 28 - 15$ = اختلاف مجموع ضرایب واکنش دهنده ها و فراورده ها

مورد چهارم: نادرست

نیم واکنش آندی: $2H_2 \rightarrow 4H^+ + 4e^-$

نیم واکنش کاتدی: $O_2 + 4e^- \rightarrow 2O^{2-}$

$? H^+ = 1 \text{ mol } O_2 \times \frac{4 \text{ mole}^-}{1 \text{ mol } O_2} \times \frac{4 \text{ mol } H^+}{4 \text{ mole}^-}$

$\times \frac{6 \times 0.2 \times 10^{-2} H^+}{1 \text{ mol } H^+} = 2 / 40.8 \times 10^{-2} H^+$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۵۰ تا ۵۴، ۵۶ تا ۶۰ و ۶۱)

۴۸- گزینه «۲»

(علی طرفی)

$OF_2 : x + 2(-1) = 0 \rightarrow x = +2$

بررسی گزینه ها:

$1) H_2S : 2(1) + x = 0 \rightarrow x = -2$

$2) Mg_3P_2 : x = +2$

$3) CuNO_3 : x = +1$

$4) HClO_2 : (+1) + x + 2(-2) = 0 \rightarrow x = +3$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۵۲، ۵۳ و ۶۳)

۴۹- گزینه «۳»

(امیرمسین طیبی)

فرایند برقکافت آب:

$2H_2O \rightarrow O_2 + 4H^+ + 4e^-$: نیم واکنش آندی

$4H_2O + 4e^- \rightarrow 2H_2 + 4OH^-$: نیم واکنش کاتدی

$2H_2O \rightarrow 2H_2 + O_2$: واکنش کلی

در اطراف نیم سلول کاتدی به علت تولید یون های هیدروکسید، کاغذ pH به رنگ آبی در خواهد آمد.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) سلول های الکترولیتی انرژی الکتریکی مصرف می کنند (تولید نمی کنند)

۲) الکتروود B به دلیل حجم گاز جمع شده بیشتر، الکتروودی است که در آن گاز H_2 تولید می شود در نتیجه کاتد بوده و در سلول های الکترولیتی به قطب منفی باتری متصل می شود.

۴) گاز A ، گاز O_2 می باشد. در نیم واکنش آندی به ازای تولید ۱ مول گاز O_2 ،

۴ مول e^- آزاد می شود. (آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۵۳ و ۵۵)

۵۰- گزینه «۲»

(امیرمسین طیبی)

در نیم واکنش کاتدی فرایند خوردگی آهن گالوانیزه در محیط غیراسیدی یون هیدروکسید تولید می شود.

نیم واکنش کاتدی: $O_2 + 2H_2O + 4e^- \rightarrow 4OH^-$

$? \text{ mole}^- = 5 / 1 \text{ g } OH^- \times \frac{1 \text{ mol } OH^-}{17 \text{ g } OH^-} \times \frac{4 \text{ mole}^-}{4 \text{ mol } OH^-} = 0.3 \text{ mole}^-$

در فرایند هال گاز CO_2 تولید می شود. می دانیم واکنش کلی فرایند هال به صورت $2Al_2O_3 + 3C \rightarrow 4Al + 3CO_2$ است. و عدد اکسایش اتم کربن از صفر به (+۴) رسیده است و از آنجایی که ۳ مول اتم کربن داریم در نتیجه می توانیم بگوییم در این واکنش ۱۲ مول الکترون مبادله شده است.

$? LCO_2 = 0.3 \text{ mole}^- \times \frac{3 \text{ mol } CO_2}{12 \text{ mole}^-} \times \frac{22 \text{ L } CO_2}{1 \text{ mol } CO_2} = 1.1 \text{ L } CO_2$

(آسایش و رفاه در سایه شیمی) (شیمی ۳، صفحه های ۵۸ تا ۶۲)

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی